

Tekst ujednolicony wystąpienia pokontrolnego uwzględniający zmiany wprowadzone uchwałą Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 14 grudnia 2015 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.019.01.2015

P/15/026

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/15/026 – Budowa muzeów w latach 2007-2015

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontrolerzy

1. Teresa Sawicka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95497 z dnia 29 lipca 2015 r.
2. Jacek Żmurko, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95499 z dnia 06 sierpnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-4)

Jednostka
kontrolowana

Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, ul. Długa 81/83, 80-831 Gdańsk (dalej: „MIIWS”)

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Dyrektorem Muzeum od dnia 28 listopada 2008 r. jest Pan Paweł Machcewicz (dalej: „Dyrektor”).

(dowód: akta kontroli str.6-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Budowa siedziby Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku w trakcie kontroli znajdowała się na etapie ok. 40% całościowego zaawansowania robót. Budowa realizowana była zgodnie z projektem: wykonano suchy wykop (99%) stanowiący miejsce posadowienia budynku, natomiast sam budynek osiągnął poziom gruntu (budowany od poziomu -14 m), tj. wykonana została płyta betonowa stanowiąca posadzkę parteru a część ścian konstrukcji naziemnej (wieży) podciągnięta została powyżej poziomu „0”.

Termin otwarcia muzeum, pierwotnie określony uchwałą Rady Ministrów nr 31/2011 w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” na 01.09.2014 r. był dwukrotnie przesuwany, ostatnio na wrzesień 2016² (okres realizacji Programu został wydłużony o 2 lata). Przesunięcie terminu wynikało z przyczyn niezależnych od kontrolowanej jednostki, w szczególności spowodowane było trudniejszymi od oczekiwanych warunkami gruntowymi, długotrwałą procedurą wyłonienia generalnego wykonawcy budynku oraz kolizją inwestycji z kolektorem sanitarnym budowanym przez spółkę miejską Gdańska. Uchwałą Rady Ministrów nr 53/2015 z dnia 21.04.2015 r. została zwiększona kwota planowanych wydatków o 90.500 tys. zł.

Na dzień zakończenia kontroli nie stwierdzono istotnego zagrożenia dotrzymania przedłużonego terminu zakończenia inwestycji oraz przekroczenia kwoty środków z budżetu państwa ustalonej na jej finansowanie.

Wyboru wykonawców projektu i robót budowlanych dokonano z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³ (dalej: „pzp”). Terminowo dokonywano rozliczenia dotacji celowych na finansowanie inwestycji zgodnie z zawartymi umowami. Ewidencję księgową poniesionych nakładów na budowę oraz wykorzystanych dotacji prowadzono zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴ (dalej: „ustawa o rachunkowości”) oraz zgodnie z art. 152 ustawy z dnia

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Po uwzględnieniu zmian uchwały Rady Ministrów nr 31/2011 zmienionej uchwałami nr 174/2013 z 08.10.2013 r. i 53/2015 z 21.04.2015 r., podwyższających kwoty przeznaczone na Wieloletni Program Inwestycyjny „Budowa Muzeum II Wojny Światowej”.

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 330 j. t. ze zm.

27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵ (dalej: „ustawa o finansach publicznych”). Zobowiązania wynikające z zawartych umów z wykonawcami regulowano terminowo.

Plan wydatków na budowę Muzeum, określony uchwałą Rady Ministrów nr 31/2011 z dnia 04.01.2011 r. na kwotę 358.432 tys. zł, okazał się niedoszacowany, bowiem najniższa oferta złożona w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych przewyższała założoną wartość kosztorysową, a tym samym wydzielone na inwestycję środki o 25.855 tys. zł.

W dniu 21.04.2015 r. Rada Ministrów na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, po przedstawieniu przez Dyrektora MIIWŚ zaktualizowanego zakresu rzeczowo-finansowego całej inwestycji, zwiększyła limit środków na budowę Muzeum do kwoty 448.932 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że umowa z wykonawcą budynku Muzeum została zawarta w dniu 11.04.2014 r. tj. przed zwiększeniem limitu środków finansowych, przeznaczonych na finansowanie tej inwestycji i spowodowała przekroczenie wówczas obowiązującego Programu o kwotę 25.855 tys. zł. Zgodnie z pkt. VII Zasady aktualizacji Programu, dopuszczono możliwość zmiany wysokości środków finansowych na realizację inwestycji, jednak nie została tu zachowana właściwa kolejność działania. Podjęcie wyższych zobowiązań nastąpiło przed uchwaleniem zwiększenia środków finansowych (po uzyskaniu od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego informacji o zabezpieczeniu w jego budżecie brakujących środków) co pozostaje w sprzeczności z postanowieniami art. 136 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Wskazany przepis ustanawia regułę, że jednostki realizujące Wieloletnie Programy Rządowe mogą zaciągać zobowiązania do wysokości łącznej kwoty wydatków określonych dla Programu – nie uzależniając naruszenia ww. przepisu od zapewnienia o zabezpieczeniu dodatkowych środków.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie wystarczających nakładów finansowych do zakończenia budowy Muzeum zgodnie z przyjętymi terminami

1.1 Planowanie wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne Muzeum

Opis stanu
faktycznego

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej: „MKiDN”) wydał w dniu 01.09.2008 r. Zarządzenie nr 29 w sprawie utworzenia Muzeum Westerplatte w Gdańsku, jako państwowej instytucji kultury. W dniu 26 listopada 2008 r. dokonał zmiany nazwy Muzeum Westerplatte na Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.

Przedmiotem działalności MIIWŚ, zgodnie z ww. zarządzeniem, było gromadzenie zbiorów dotyczących historii II wojny światowej, ich ochrona oraz udostępnianie poprzez prowadzenie w szczególności działalności wystawienniczej, popularyzatorskiej, edukacyjnej i wydawniczej.

(dowód: akta kontroli str. 8-14)

Rada Ministrów Uchwałą Nr 31/2011 z dnia 4 stycznia 2011 r. ustanowiła program wieloletni „Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” (dalej: „Program”), który miał być realizowany przez Muzeum w latach 2011-2014 ze środków budżetu państwa w wysokości 358.432 tys. zł (14.274 tys. zł w 2011 r., 105.366 tys. zł w 2012 r., 161.039 tys. zł w 2013 r. i 77.753 tys. zł w 2014 r.). Otwarcie siedziby Muzeum miało nastąpić 01.09.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 22-68)

Termin zakończenia inwestycji uległ przesunięciu na 2015 r. (wrzesień-grudzień) m.in. ze względu na długotrwałą procedurę wyłonienia generalnego wykonawcy budynku oraz kolizję inwestycji z kolektorem sanitarnym budowanym przez spółkę miejską Gdańska. Rada Ministrów uchwałą Nr 174/2013 z dnia 8 października 2013 r. zmieniła okres realizacji

⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 885 j. t. ze zm.

Programu na lata 2011-2015 (bez zmiany wysokości środków budżetu państwa na finansowanie) i rozkład środków: 14.274 tys. zł w 2011 r., 51.106 tys. zł w 2012 r., 34.039 tys. zł w 2013 r., 116.316 tys. zł w 2014 r., 142.697 tys. zł w 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 69-84)

W dniu 21 kwietnia 2015 r., z inicjatywy Dyrektora MIIWŚ⁶, Rada Ministrów Uchwałą Nr 53/2015 ponownie zmieniła okres realizacji Programu na lata 2011-2016 oraz zwiększyła wysokość środków z budżetu państwa na jego finansowanie do kwoty 448.932 tys. zł, tj. o 90.500 tys. zł (14.274 tys. zł w 2011 r., 51.106 tys. zł w 2012 r., 20.682 tys. zł w 2013 r., 47.827 tys. zł w 2014 r. 139.594 tys. zł w 2015 r., 175.449 tys. zł w 2016 r.).

(dowód: akta kontroli str. 86-117)

Planowanie wydatków MIIWŚ odbywało się zgodnie z art. 146 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, przy uwzględnieniu art. 27 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁷ na podstawie Zarządzenia nr 36 MKiDN z dnia 19 października 2007 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad państwowymi instytucjami kultury, państwowymi instytucjami filmowymi, jednostkami badawczo-rozwojowymi, uczelniami artystycznymi oraz Polskim Instytutem sztuki Filmowej⁸, Zarządzenia nr 28 MKiDN z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa⁹ oraz Zarządzenia MKiDN z dnia 30 października 2013 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa¹⁰.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych na budowę siedziby Muzeum w latach 2009 i 2010 wynosiło odpowiednio 34 tys. zł (100% planu) i 1.667 tys. zł (96% planowanych wydatków); w 2010 r. wydatkowano 83 tys. zł na zakup eksponatów muzealnych (99% planu) - wydatki finansowane były z dotacji celowych MKiDN. Natomiast w latach 2011-2015 (do 30.06), w ramach realizacji Programu, wydatki inwestycyjne wyniosły odpowiednio: 14.268 tys. zł, 51.105 tys. zł, 20.682 tys. zł, 47.827 tys. zł i 38.137 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 100%, 49%, 61%, 41% i 27% środków ujętych w Programie na te lata.

Łączna wysokość planowanych (po zmianach) w latach 2009-2014 wydatków na inwestycje związanych z budową siedziby Muzeum wynosiła 271.766 tys. zł, w tym w ramach Programu 269.995 tys. zł, natomiast wykonanie wyniosło 135.583 tys. zł, tj. 49,88% (w tym w ramach Programu 133.882 tys. zł – 49,6%). Na 2015 r. zaplanowane wydatki inwestycyjne wyniosły 139.594 tys. zł, z czego na koniec drugiego kwartału wykonano 38.137 tys. zł (27%).

Nie planowano w ww. okresie wydatków na zakupy inwestycyjne.

(dowód: akta kontroli str. 773-775, 828, 1019-1020)

Wykonane wydatki inwestycyjne w poszczególnych latach 2009-2014 stanowiły odpowiednio: 1%, 32%, 76%, 88%, 75% i 87% wydatków ogółem (bieżących i majątkowych) MIIWŚ.

W latach 2008-2014 wysokość dotacji podmiotowych z MKiDN dla Muzeum wynosiła odpowiednio: 76 tys. zł, 3.259 tys. zł, 3.623 tys. zł, 4.081 tys. zł, 7.061 tys. zł, 6.728 tys. zł, 7.224 tys. zł. W 2011 r. MIIWŚ otrzymało środki w wysokości 335 tys. zł z rezerwy celowej z MKiDN.

(dowód: akta kontroli str. 773-773a)

1.2 Planowanie i przygotowanie inwestycji dotyczącej budowy siedziby stałej Muzeum

Opis stanu faktycznego

Propozycja lokalizacji pojawiła się w pierwszej połowie 2008 r. – Prezydent Miasta Gdańska zaproponował działkę przy ulicy Wałowej w Gdańsku.

⁶ Pismo znak: K-063-7(1)/14 z dnia 17.03.2014 r. skierowane do MKiDN;

⁷ Dz. U. z 2012 r. poz. 406 j. t. ze zm.

⁸ Dz.Urz. MKDiN Nr 5, poz. 69 – uchylone z dniem 09.11.2010 r.;

⁹ Dz.Urz. MKDiN Nr 5, poz. 49 – uchylone z dniem 30.10.2013 r.;

¹⁰ Dz.Urz. MKDiN z 2013 r., poz. 43

Kwestia dokładnej lokalizacji siedziby Muzeum na terenie Gdańska była rozpatrywana w 2008 r. przez ówczesnego Prezesa Rady Ministrów oraz MKiDN - 18 września 2008 r. w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów odbyła się narada poświęcona wyborowi konkretnej lokalizacji Muzeum w obrębie Gdańska. Rozpatrywano różne lokalizacje w obrębie Gdańska, m.in. teren Westerplatte, który ostatecznie odrzucono ze względu na jego słabe skomunikowanie z centrum miasta.

Lokalizacja została przyjęta przez Prezesa Rady Ministrów i MKiDN ze względu na usytuowanie tego miejsca w bezpośrednim sąsiedztwie historycznego centrum Gdańska, co miało zapewnić bardzo dużą liczbę zwiedzających oraz ze względu na bliskość powstającego już w tym czasie Europejskiego Centrum Solidarności, którego wystawa stanowi kontynuację narracji MIIWŚ.

(dowód: akta kontroli str. 22-68, 229-230)

Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że o lokalizacji inwestycji został on poinformowany ustnie przez MKiDN i w ślad za tym, MIIWŚ, po swoim formalnym powołaniu, podjęło działania na rzecz przejęcia działki przy ulicy Wałowej.

(dowód: akta kontroli str. 229-230)

W dniu 9 grudnia 2009 r. MIIWŚ otrzymało w drodze darowizny od Miasta Gdańska¹¹ nieruchomość gruntową o wartości 53.558,6 tys. zł przy ulicy Wałowej o powierzchni ponad 17 tys. m² na cele budowlane. Nieruchomość zlokalizowana w rejonie Śródmieścia – Stara Stocznia, na końcu ulicy Wałowej. Bezpośrednią granicą nieruchomości od południowej strony jest końcowy odcinek Kanału Raduni, który uchodzi w tym miejscu do Motławy.

(dowód: akta kontroli str. 136-154)

Studium programowo-przestrzenne Muzeum 30 października 2009 r. opracowane na zlecenie MIIWŚ zakładało powierzchnię całkowitą Muzeum 23.280 m² (w tym: strefa wejściowa – 2470 m², sale konferencyjne – 800 m², biblioteki – 990 m², sale wystawowe 5200 m², pomieszczenia administracyjno-biurowe – 750 m² oraz dydaktyczno-merytoryczne – 850 m², techniczne (820 m²) i magazynowe (4200 m²), zespół hotelowy – 300 m², parking 6900 m²).

Zgodnie z Programem terenem inwestycji jest działka o powierzchni 17 tys. m², leżąca przy ulicy Wałowej nad kanałem Raduni. Powierzchnia ekspozycyjna miała wynosić 5500 m², w tym wystawa stała 4200 m² oraz wystawy czasowe 1300 m².

(dowód: akta kontroli str. 22-68)

Założenia dotyczące budowy Muzeum, wynikające m.in. ze studium programowo-przestrzennego zostały uwzględnione w regulaminie konkursu architektonicznego na wykonanie dokumentacji projektowej i wskazane w dziale III pkt 7 jako proponowany program funkcjonalno-użytkowy Muzeum. Ponadto ww. założenia zostały również wskazane w załączniku nr 5 do umowy z projektantem jako wymogi zamawiającego, program funkcjonalno-użytkowy oraz specyfikacje funkcjonalne wraz z zaleceniami pokonkursowymi zespołu sędziów.

(dowód: akta kontroli str. 22-68, 192-227, 250-341, 1449-1454, 1456-1495,)

MIIWŚ, na podstawie umowy cywilnoprawnej, zatrudniło zewnętrznego weryfikatora projektu, którego zadaniem było m.in. świadczenie doradztwa w zakresie projektu budowlanego przyszłej siedziby MIIWŚ. Pełnił on swoje zadania w okresie od dnia 03.12.2010 r. do 31.12.2012 r. a jego wynagrodzenie w tym zakresie wyniosło łącznie 97,0 tys. zł. Osoba zatrudniona przez MIIWŚ do wykonywania ww. czynności współpracowała z MIIWŚ podczas przygotowywania założeń konkursowych a następnie była jednym z jurorów sądu konkursowego podczas konkursu na projekt budynku.

(dowód: akta kontroli str. 1449-1455)

Zastępca Dyrektora Janusz Marszałec¹² wyjaśnił, że MIIWŚ przystępując do współpracy z wykonawcą projektu siedziby stałej, na podstawie podpisanej w marcu 2011 r. umowy,

¹¹ Uchwała Rady Miasta Nr XXXIX/1116/09 z dnia 27 sierpnia 2009 r.

¹² Pierwszy zastępca dyrektora, któremu bezpośrednio podlegały m.in. Dział Inwestycyjny, Dział Księgowości, Dział Wystawienniczy;

miało świadomość konieczności zatrudnienia fachowych sił do weryfikacji projektu, a także utrzymywania bieżącej współpracy z wykonawcą poprzez doświadczonego architekta, który na bieżąco wspomagałby MIIWŚ w podejmowaniu istotnych decyzji dotyczących architektury obiektu, jego funkcji oraz wszelkich zagadnień szczegółowych związanych z praktyką projektową.

(dowód: akta kontroli str. 1450-1452)

Szacunkowe przewidywane nakłady inwestycyjne związane z organizacją siedziby Muzeum wyniosły 356.487 tys. zł brutto i przedstawione zostały w planie finansowym organizacji Muzeum (raport końcowy z dnia 4 lutego 2010 r.) sporządzonym przez wybraną firmę doradczą, na zlecenie MIIWŚ w oparciu o umowę nr 01/2010 z dnia 8 stycznia 2010 r. Kalkulacji dokonano na podstawie wstępnych założeń, tj. wstępnego programu funkcjonalno-użytkowego obiektu oraz wstępnego harmonogramu prac.

Wstępny harmonogram działań zakładał realizację kompleksowego zadania w ciągu 6 lat licząc od dnia 1 września 2008 r., kiedy Premier powołał na swojego doradcę oraz Pełnomocnika ds. Muzeum Pawła Machcewicza i powierzył mu przygotowanie koncepcji siedziby Muzeum.

(dowód: akta kontroli str. 27, 192-227)

W pierwotnych planach finansowych na 2009 i 2010 r., w związku z budową Muzeum, nie ujęto wydatków na inwestycje, pomimo że plan rzeczowy na 2009 r. zakładał rozpisanie konkursu architektonicznego na budynek Muzeum na przełomie lat 2009-2010 oraz plan na 2010 r. – rozpisanie tego konkursu w styczniu 2010 r. oraz prace nad wystawą główną wspólnie z wyłonioną firmą designerską. Zrealizowane w 2009 r. wydatki inwestycyjne MIIWŚ wyniosły 34,4 tys. zł (studium programowo-przestrzenne budowy Muzeum, usługi geologiczne, mapa projektowa), w 2010 r. - 1.666,8 tys. zł – plany wydatków w ww. okresie odpowiednio zwiększono.

(dowód: akta kontroli str. 777-789, 795-801)

Zastępca Dyrektora MIIWŚ wyjaśnił, że nie zaplanowano tych wydatków ze względu na niemożliwość określenia ich poziomu i zakresu merytorycznego, co związane było z brakiem podstawowych danych dotyczących lokalizacji i podstawowych parametrów technicznych inwestycji, która była dopiero na etapie tworzenia koncepcji ideowej.

(dowód: akta kontroli str. 694-709)

Pierwotny plan finansowy na 2011 r. zakładał wydatki majątkowe z budżetu państwa na budowę Muzeum w wysokości 820 tys. zł; po ustanowieniu przez Radę Ministrów Programu plan zwiększono do kwoty 14.274 tys. zł.

W latach 2012-2015, w stosunku do pierwotnie zaplanowanych wydatków majątkowych (odpowiednio: 105.366 tys. zł, 161.039 tys. zł, 116.316 tys. zł i 142.697 tys. zł):

- a) w 2012 r. nastąpiła blokada wydatków w wysokości 53.500 tys. zł – z powodu wydłużenia się procedur przetargowych na wyłonienie wykonawcy tzw. suchego wykopu oraz konieczność koordynacji prac prowadzonych przez wykonawcę suchego wykopu z zaplanowaną na ostatni kwartał 2012 r. realizacją zadania Gdańskiej Infrastruktury Wodociągowo-Kanalizacyjnej Sp. z o.o. (wykonania kolektora sanitarnego WM-1 przy ulicy Stara Stocznia bezpośrednio sąsiadującej z placem budowy). Ponadto MIIWŚ poinformowało MKiDN o niewykorzystaniu kwoty 700 tys. zł z powodu wstrzymania płatności za dostarczenie przez projektantów wystawy niekompletnego projektu oraz zmniejszenia zakresu robót zrealizowanych przez wykonawcę suchego wykopu wskutek kolizji powstałej w zakresie kotwienia ścian szczelinowych oraz robót związanych z wykonaniem kolektora sanitarnego w ulicy Stara Stocznia;

(dowód: akta kontroli str. 874-884, 930-942, 968-982, 1027-1036, 1055-1066)

- b) w 2013 r. zmniejszono dotację celową na realizację Programu o 127.000 tys. zł, czego przyczyną była kolizja inwestycji z kolektorem WM-1, która spowodowała wstrzymanie kotwienia ścian szczelinowej oraz robót refulacyjnych i wykonanie korka betonowego z mikropalami; (Uchwałą Nr 174/2013 z dnia 8 października 2013 r. Rada Ministrów przedłużyła okres realizacji Programu do 5 lat oraz zmieniła wysokość finansowania w poszczególnych latach); w 2013 r. nie wykorzystano dotacji w kwocie 13.357.058,08

zł, co było spowodowane warunkami gruntowymi zastałymi przez wykonawcę suchego wykopu po rozpoczęciu refulacji we wrześniu 2013 r., które okazały się trudniejsze od oczekiwanych. Wymagały one sprowadzenia i zastosowania dodatkowego specjalistycznego sprzętu (specjalny dźwig, koparki, pontony oraz barki). Na opóźnienie wznowienia robót (po 7-miesięcznym przestoju w związku z kolizją z kolektorem ściekowym WM-1), a następnie realizacji prac ziemnych miały również wpływ trudności, jakie Wykonawca napotkał w związku z przedłużeniem umowy dzierżawy placu na sąsiedniej działce, który miał stanowić miejsce składowania odsączania wydobytego urobku. Ponadto 19 grudnia miała miejsce awaria drogi na skrzyżowaniu ulic Wałowej i Rybaki Górne, która uniemożliwiła dojazd sprzętu ciężkiego do placu budowy. Przyczyny te spowodowały 1,5-2 miesięczne opóźnienie w 2013 r. w realizacji robót ziemnych oraz następującego po nich kotwienia korka za pomocą mikropali, co wpłynęło na przesunięcie terminu jego realizacji z roku 2013 na rok 2014;

(dowód: akta kontroli str. 995,1006,1021-1025)

- c) w 2014 r. nastąpiła blokada wydatków w wysokości 68.489 tys. zł – w związku z niedotrzymaniem przez wykonawcę terminu realizacji robót budowlanych (suchy wykop);

(dowód: akta kontroli str. 1043-1044)

- d) w 2015 r. (22 maja) zablokowano planowane wydatki w kwocie 3.103 tys. zł – w związku ze zmianą wysokości finansowania budowy Muzeum w 2015 r., określoną Uchwałą Rady Ministrów Nr 53/2015 z 21.04.2015 r.

(dowód: akta kontroli str.1073)

Według stanu na 20.04.2015 r. suma poniesionych wydatków i zobowiązań w związku z budową Muzeum wyniosła 381.549,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.675-677)

W działalności MIIWŚ w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie rocznych planów finansowych, w tym wydatków na inwestycje związanych z budową Muzeum. Zauważyć należy jednak, że nakłady finansowe na budowę siedziby Muzeum zostały zwiększone poprzez zmianę uchwały Rady Ministrów w porównaniu do pierwotnie planowanych, bez której byłyby niewystarczające w stosunku do podjętych zobowiązań.

2. Wydatkowanie środków publicznych na budowę Muzeum

2.1 Wybór wykonawców i realizacja inwestycji

Opis stanu faktycznego

Nadzór inwestorski nad budową Muzeum na mocy umowy z dnia 16.11.2011 r. powierzony został inwestorowi zastępczemu (dalej: „IZ”). Wyboru inwestora dokonano w drodze przetargu nieograniczonego z dnia 17.08.2011 r., przeprowadzonego zgodnie z ustawą pzp. Umowa na nadzór inwestorski o wartości 1.399,0 tys. zł została zawarta na czas oznaczony (do dnia zakończenia inwestycji) jednak nie dłużej niż do dnia 31.12.2014 r. Przedmiotem ww. umowy było zastępstwo inwestycyjne polegające na organizacji i zarządzaniu całością procesu inwestycyjnego w imieniu i na rzecz MIIWŚ.

Sposób weryfikowania rzetelności wykonywania zadań przez IZ uregulowano w § 5 pkt. 7 ww. umowy zastrzegając MIIWŚ prawo do bieżącej kontroli działań inwestora zastępczego na każdym etapie inwestycji, wraz z żądaniem przedstawienia wszelkich dokumentów związanych z jej realizacją oraz udział w naradach koordynacyjnych. Ponadto w § 10 pkt. 2 i 3 zobowiązano inwestora zastępczego do sporządzania pisemnych sprawozdań miesięcznych, które powinny zawierać m.in. szczegółowy wykaz prac zrealizowanych przez inwestora, wykaz robót budowlanych odebranych w danym miesiącu, dostaw i usług stanowiących podstawę zapłaty wynagrodzenia na rzecz GW¹³, wskazanie stopnia

¹³ Generalny Wykonawca firmy Warbud S.A., Hochtief Polska S.A. i Hochtief Solutions AG prowadzącymi wspólnie działalność pod nazwą Warbud –Hochtief – Muzeum II WŚ s.c.

procentowego zaawansowania inwestycji, informacje o uzyskanym poziomie jakości robót i realizacji budżetu Inwestycji jak również o ewentualnych problemach w prawidłowej realizacji umów.

(dowód: akta kontroli str. 400-425,1335-1346)

Przed podpisaniem umowy na zastępstwo inwestycyjne MIIWŚ nie dysponowało zapleczem kadrowym umożliwiającym prowadzenie czynności polegających na samodzielnym wykonywaniu obowiązków inwestora. Dział inwestycyjny, do którego zadań należy m.in. planowanie, koordynacja i nadzór budowlany siedziby Muzeum, powstał w dniu 09.01.2012 r., w którym to zatrudniono pierwszą osobę w tym dziale. Do dnia 31.12.2014 r. w ww. dziale zatrudnione były dwie osoby, które jak wyjaśnił Dyrektor MIIWŚ zajmowały się m.in. weryfikacją rzetelności wykonywania zadań przez inwestora zastępczego.

(dowód: akta kontroli str. 1289-1314,1449-1453)

W związku z wygaśnięciem umowy z inwestorem zastępczym, od dnia 01.01.2015 r. MIIWŚ zaczęło samodzielnie wykonywać obowiązki inspektora inwestycyjnego. W tym celu od ww. daty sukcesywnie zatrudniano specjalistów (w tym m.in. inspektorów nadzoru, kierownika projektu, jego zastępcę, inżyniera budowy oraz dwóch radców prawnych). Do 11.08.2015 r. dział Inwestycyjny liczył łącznie 9 osób, które z ramienia MIIWŚ sprawowały obowiązki inwestora.

(dowód: akta kontroli str. 1314-1334)

Zastępca Dyrektora MIIWŚ wyjaśnił, że zrezygnowano z dalszej współpracy z inwestorem zastępczym m.in. z uwagi na ocenianie jej jako nieefektywnej.

(dowód: akta kontroli str. 1291-1293)

NIK objęła szczegółowym badaniem trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (na wykonanie robót budowlanych i opracowanie dokumentacji projektowej) przeprowadzone przez MIIWŚ. W wyniku badania ustalono, że wyboru wykonawców dokonano zgodnie z przepisami ustawy pzp w szczególności:

- wybór trybu udzielania zamówienia publicznego był uzasadniony przesłankami wynikającymi z ustawy pzp;
- dla dwóch z trzech ww. zamówień¹⁴ dopełniono obowiązku zamieszczania ogłoszenia o postępowaniu;
- w prowadzonych postępowaniach nie naruszono przepisów ustawy pzp których naruszenie powoduje naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- zawarte umowy były zgodne ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia (SIWZ) oraz treścią oferty wykonawcy;
- w zapisach SIWZ oraz konsekwentnie w zapisach umowy zawarte były postanowienia dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania umowy a zastosowane formy zabezpieczenia odpowiadały wymogom ustawy pzp;
- w żadnym z ww. zamówień nie wystąpił przypadek, w którym wybrana najkorzystniejsza oferta zakładała by niższą wartość zamówienia w stosunku do kosztorysów inwestorskich.

(dowód: akta kontroli str. 250-341,457-518,532-595,1347-1427,1625-1654)

MIIWŚ zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia (dalej: „SIWZ”) dla wykonania suchego wykopu w pkt. 3.17 wskazało, że oczekiwane rzędne dla wykopów po pracach archeologicznych wyniosą odpowiednio dla sektorów: 1 – 1,8 m p.p.m., 2 – 1,6 m p.p.m., 3 – 1,5 m p.p.m., 4 – 1,4 m p.p.m., 5 – 1,5 m p.p.m. oraz 6 – 1,4 m p.p.m. Ww. rzędne potwierdzono na etapie odpowiedzi na pytania oferentów biorących udział w zamówieniu.

Zwycięzca przetargu, w związku z niedotrzymaniem ww. parametrów oraz z uwagi na zapisy § 18 pkt ust 3 oraz § 18 ust. 9 umowy, w dniu 3.08.2012 r. wystąpił z wnioskiem o wykonanie robót uzupełniających wyceniając ich wartość na kwotę 2.008,8 tys. zł netto. Ww. było przyczyną przeprowadzenia przez MIIWŚ postępowania o zamówienie z wolnej

¹⁴ Dotyczących suchego wykopu – przetarg nieograniczony oraz Generalnego Wykonawcę – przetarg ograniczony, dla zamówienia z wolnej ręki zamieszczenie ogłoszenia o postępowaniu jest fakultatywne.

ręki i podpisanie z tym wykonawcą umowy z dnia 4.12.2012 r. na prace uzupełniające na kwotę 950,0 tys. zł netto (1.168,5 tys. zł ryczałt brutto).

(dowód: akta kontroli str. 504-518, 1358-1413, 1442-1448)

Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że dane odnośnie do oczekiwanych rzędnych dna wykopu zostały zamieszczone w SIWZ przez IZ na podstawie informacji i prognoz przekazywanych przez wykonawcę prac archeologicznych, który to wskazywał, że z uwagi na większy niż pierwotnie planowano wykop wskazane masy ziemne potrzebne do ich zasypania mogą się okazać niewystarczające do osiągnięcia zakładanego w umowie poziomu. Uwzględnienie powyższego przez IZ, oraz z uwagi na to, że prace archeologiczne były w toku i miały być zakończone po rozpoczęciu przetargu na suchy wykop, zamawiający przekazał wykonawcom dane posiadane na daną chwilę. Zamawiający przewidział w SIWZ możliwość udzielenia zamówień uzupełniających.

(dowód: akta kontroli str. 1428-1432)

Harmonogram realizacji Programu określony uchwałą Nr 31/2011 Rady Ministrów z dnia 4 stycznia 2011 r. zakładał:

- w zakresie budowy Muzeum: ogłoszenie konkursu na projekt architektoniczny – 26 stycznia 2010 r., rozstrzygnięcie konkursu przez Sąd Konkursowy – 01 września 2010 r., negocjacje i podpisanie umowy na wykonanie kompletnego projektu budowlanego – od października 2010 r. do stycznia 2011 r., wyłonienie inwestora zastępczego – w okresie czerwiec-lipiec 2011 r., uzyskanie kompletnej dokumentacji projektowej (w tym pozwolenia na budowę) oraz rozpisanie przetargu na generalnego wykonawcę budowy – styczeń 2012 r., wyłonienie zwycięzcy przetargu na generalnego wykonawcę budowy i podpisanie umowy – do końca marca 2012 r., rozpoczęcie prac budowlanych – kwiecień 2012 r., zakończenie budowy Muzeum – marzec-kwiecień 2014 r., wyposażanie i uzyskanie przez inwestora zastępczego pozwolenia na użytkowanie Muzeum – kwiecień-sierpień 2014 r., otwarcie Muzeum – 01 września 2014 r.;
- w zakresie budowy wystawy stałej: ogłoszenie i rozstrzygnięcie międzynarodowego konkursu na koncepcję wstępną wystawy oraz gromadzenie eksponatów potrzebnych do budowy – 2009 r., zakończenie negocjacji ze zwycięzcą konkursu i podpisanie z nim umowy na projekt wystawy głównej Muzeum oraz gromadzenie eksponatów oraz ikonografii, składających się na wystawę główną – 2010 r., prace nad wizualizacją scenariusza wystawy i koncepcją nawigacyjno-plastyczną oraz gromadzenie eksponatów i ikonografii – 2011 r., kontynuacja prac nad koncepcją plastyczną wystawy i systemem rozwiązań technicznych – 2012 r., produkcja elementów wystawy – scenografii – 2013 r., instalacja wystawy i urządzeń technicznych wspomagających wystawę – 2014 r., uroczyste otwarcie wystawy głównej – 01 września 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 769-772)

W 2011 r. w wyniku przeprowadzonych prac m.in.: prowadzono prace archeologiczne, zakończono projekt budowlany, prowadzono prace nad scenariuszem wystawy głównej.

Na 2012 r. najważniejszym planowanym działaniem (rozpoczynającym fizycznie budowę obiektu) było wykonanie tzw. „suchego wykopu”. W wyniku przedłużonej procedury przetargowej wybrany wykonawca rozpoczął prace z ponad trzymiesięcznym opóźnieniem w stosunku do planowanego harmonogramu inwestycji, co spowodowało wykorzystanie w 2012 r. przez MIIWŚ kwoty 51.106 tys. zł, tj. nie wydatkowano kwoty 54.260 tys. zł (zaplanowana kwota 105.366 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 769-772)

W 2012 r. w ramach wykorzystanych środków: zakończono prace archeologiczne, kontynuowane były prace dotyczące projektu ekspozycji (zaawansowanie 80%), wykonano dokumentację projektowo-wykonawczą w zakresie posadowienia budynku (suchy wykop), wykonano dokumentację projektowo-wykonawczą w zakresie prac realizowanych przez wykonawcę suchego wykopu, przeprowadzono procedury przetargowe i wyłoniono wykonawcę posadowienia budynku, zrealizowano ok. 44% prac budowlanych tzw. „suchego wykopu”, rozpoczęto procedury przetargowe na wyłonienie Generalnego Wykonawcy budynku (dalej: „GW”).

(dowód: akta kontroli str. 78)

W 2013 r. na realizację inwestycji przewidziana była kwota 161.039 tys. zł, ale ze względu na: opóźnienia powstałe w 2012 r., długotrwałą procedurę wyłonienia generalnego wykonawcy budynku, kolizję inwestycji z kolektorem sanitarnym budowanym przez spółkę miejską Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna (dalej: „GIW-K”), co spowodowało siedmiomiesięczne opóźnienie w realizacji prac budowlanych dot. „suchego wykopu” Muzeum dokonało analizy możliwości wydatkowania środków i pismem z 17.07.2013 r. przedstawiło informację, że nie wydatkuje 127.000 tys. zł. Informację przekazano, w związku z pracami nad nowelizacją ustawy budżetowej na 2013 r. do Ministerstwa Finansów z zaznaczeniem, że MKiDN zwróci się do Rady Ministrów z prośbą o zmianę uchwały, w tym o ponowne przyznanie niewydatkowanych środków w kwocie 127.000 tys. zł w kolejnych latach i przedłużenie terminu zakończenia inwestycji.

(dowód: akta kontroli str. 78, 990-995, 1006)

Umowa z 11.04.2014 r. z GW o wykonanie robót budowlanych: budowa Muzeum, przebudowa nabrzeża Motławy (odcinek VII) oraz wszelkie czynności określone w SIWZ, przewidywała termin realizacji robót na 21 m-cy od daty przekazania placu budowy, termin udostępnienia pomieszczeń dla Wykonawcy wystawy głównej 12 m-cy, termin wykonania stropu w poziomie „0” budynku – 10 m-cy. Przekazanie placu budowy miało nastąpić do dnia 18.04.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 532-583)

Przekazanie placu budowy GW przez IZ i Wykonawcę suchego wykopu nastąpiło 24 września 2014 r. (jedna część) i 24 października 2014 r. (w pełnym zakresie „suchego wykopu” a także w zakresie całego terenu objętego realizacją inwestycji).

(dowód: akta kontroli str. 584-595)

Uwaga dotycząca
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w przypadku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z wolnej ręki¹⁵ (w wyniku rozstrzygniętego konkursu) na wykonanie dokumentacji projektowej, MIIWŚ nie dopełniło obowiązku wynikającego z art. 67 ust 2 ustawy o pzp, tj. nie zawiadomiono w terminie 3 dni od wszczęcia postępowania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o jego wszczęciu, z podaniem uzasadnienia faktycznego i prawnego zastosowania trybu udzielenia zamówienia.

(dowód: akta kontroli str. 1347-1357)

Dyrektor wyjaśnił, że MIIWŚ w związku z brakiem własnej kadry, w tym dostatecznego doświadczenia i specjalistycznej wiedzy w zakresie przeprowadzenia procedury konkursowej, mającej na celu wyłonienie wykonawcy do sporządzenia dokumentacji projektowej, zatrudniło kancelarię prawną, która w przedmiotowym postępowaniu działała jako podmiot odpowiedzialny za przeprowadzenie procedury zgodnie z przepisami pzp. Wskazał, że ww. jest bezpośrednim wynikiem niedopełnienia umownego obowiązku przez kancelarię, a MIIWŚ z uwagi na renomę ww. firmy nie mogło mieć podstaw do obaw, że jakkolwiek obowiązek wynikający z pzp, nie zostanie spełniony.

(dowód: akta kontroli str. 1428-1440)

2.2 Wydatkowanie środków finansowych, rozliczenie z wykonawcami inwestycji oraz rozliczenie otrzymanego dofinansowania

Opis stanu
faktycznego

MIIWŚ prowadziło wyodrębnioną ewidencję księgową poniesionych nakładów na realizowaną inwestycję na koncie 080-1 środki trwałe w budowie, z podziałem na poszczególne zadania, zgodnie z art. 17 ustawy o rachunkowości. Ponadto prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków z tej dotacji zgodnie z art. 152 ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z postanowieniami

¹⁵ Na kwotę kosztorysową 11.377,0 tys. zł w którym wyłoniono firmę Studio Architektoniczne KWADRAT Sp. z o.o. umowa z dnia 9.03.2011 r. na kwotę 13.993,71 tys. zł.

umów¹⁶ dotyczących udzielenia dotacji na wydatki inwestycyjne ze środków finansowych MKiDN pochodzących z budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 1655-1665)

W dniu 31.07.2012 r. MIIWŚ zawarło umowę z Wykonawcą na wykonanie robót budowlanych: wykonanie suchego wykopu w ramach inwestycji – budowy Muzeum (w terminie 7 m-cy od daty przekazania placu budowy). Zakres prac obejmował wykonanie ścian szczelinowych wraz ze wszystkimi pracami przygotowawczymi, wykonanie poziomej przesłony wodoszczelnej w technologii korka betonowego, wykonanie kotwienia ściany szczelinowej kotwami gruntowymi, wykonanie baret kotwiących korek betonowy i płytę fundamentową jako zabezpieczenie dna wykopu przed wyporem wody gruntowej oraz przebiciem hydraulicznym, wybranie naziomu z wykopu oraz doszczelnienie dna wykopu i likwidacja ewentualnych przecieków ściany szczelinowej oraz przepony poziomej.

Umowa określała przekazanie Wykonawcy placu budowy w terminie siedmiu dni od daty podpisania umowy, tj. od dnia 31.07.2012 r., a realizację robót budowlanych w terminie siedmiu miesięcy licząc od daty przekazania placu budowy. Roboty rozpoczęto 01.08.2012 r.

W związku z wystąpieniem kolizji robót prowadzonych w ramach tej umowy z inwestycją prowadzoną przez GIW-K zmieniono termin wykonania robót objętych ww. umową do 17.07.2014 r.

Rozliczenie za wykonanie ww. robót budowlanych dokonywane było zgodnie z postanowieniami umowy, tj.: na podstawie Harmonogramu rzeczowo-finansowego, po odbiorze robót, w oparciu o faktury przejściowe i fakturę końcową. Do faktur załączone były protokoły odbioru robót określające procentowe zaawansowanie robót potwierdzone przez Inwestora Zastępczego i Zamawiającego. Całkowita wartość faktur wystawionych na podstawie częściowych protokołów odbioru nie przekraczała, zgodnie z umową 90% wartości umowy brutto (100.244,1 tys. zł). Płatności dokonywano zgodnie z postanowieniami umowy w terminie do 30 dni od daty dostarczenia faktury do siedziby Zamawiającego.

(dowód: akta kontroli str. 457-483, 1100-1224)

Wykonawca pismem z 09.09.2014 r. zgłosił do odbioru końcowego roboty objęte ww. umową. Czynności odbiorowe rozpoczęto 23.09.2014 r., zgodnie z terminem wskazanym przez Wykonawcę. Wykonane roboty uznano za odebrane.

Płatności faktury (końcowej) z 30 października 2014 r. na kwotę 9.578,0 tys. zł dokonano w wysokości 5.692,8 tys. zł, po potrąceniu kwot: 1.940,4 tys. zł za niezrealizowane roboty i 1.944,7 tys. zł naliczona kara umowna za niedotrzymanie terminu wykonania robót.

Zgodnie z umową nr 32/DF-V/2011 z dnia 15.02.2011 r. (aneks nr 2 z dnia 27.04.2011 r.) MKiDN przyznał na realizację budowy Muzeum na 2011 r. dotację celową w wysokości 14.274,0 tys. zł z przeznaczeniem na: prace projektowe – 10.573,0 tys. zł, koszty obsługi projektu – 150,0 tys. zł, badania – 2.278,0 tys. zł, wynagrodzenie inwestora zastępczego – 173,0 tys. zł, honorarium wykonawcy ekspozycji – 800,0 tys. zł, eksponaty – 300,0 tys. zł. Środki wydatkowano na: koszty obsługi projektu – 412,6 tys. zł (275% kwoty określonej w ww. umowie), na honorarium wykonawcy ekspozycji – 816,9 tys. zł (102,1%), na eksponaty – 558,0 tys. zł (186%).

(dowód: akta kontroli str. 905-929, 1144-1166)

Umowa Nr 24/DF-V/2012 z dnia 16.04.2012 r. dotycząca udzielenia dotacji celowej na wydatki inwestycyjne ze środków MKiDN pochodzących z budżetu państwa określała szczegółowy zakres zadań i wydatki na 2012 r. (łącznie 105.366 tys. zł), tj.: prace projektowe – 2.200 tys. zł, koszty obsługi projektu – 300 tys. zł, badania – 3.000 tys. zł, wynagrodzenie inwestora zastępczego – 1.300 tys. zł, przygotowanie terenu – 100 tys. zł, budowa ekspozycji – 200 tys. zł, budowa obiektu – 94.366 tys. zł, honorarium wykonawcy ekspozycji – 2.400 tys. zł, eksponaty – 1.500 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 943-951)

¹⁶ Umowy nr: 32/DF-V/2011 z dnia 15.02.2011 r., 24/DF-V/2012 z dnia 16.04.2012 r., DF-V/22/PG/2013 z dnia 11.02.2013 r., 24/DF-V/PG/2014 z dnia 11.02.2014 r., 3/DF-V/PG/2015 z dnia 02.02.2015 r.

Wykorzystanie przyznanych środków wyniosło: na prace projektowe – 2.021,3 tys. zł (91,8%), koszty obsługi projektu – 300,2 tys. zł (100%), badania – 2.939,6 tys. zł (98%), wynagrodzenie inwestora zastępczego – 102,7 tys. zł (7,9%), przygotowanie terenu – 0 tys. zł (0%), budowa ekspozycji – 26,1 tys. zł (13%), budowa obiektu – 42.158,5 tys. zł (44,7%), honorarium wykonawcy ekspozycji – 2.196,2 tys. zł (91,5%), eksponaty – 1.360,4 tys. zł (90,7%).

(dowód: akta kontroli str. 952)

Wykonanie wydatków na budowę Muzeum przyznanych na 2013 r. na podstawie umowy Nr DF-V/22/PG/2013 z dnia 11.02.2013 r. dotyczącej udzielenia dotacji celowej na wydatki inwestycyjne ze środków finansowych MKiDN pochodzących z budżetu państwa, zmienionej aneksem nr 1 z dnia 21.10.2013 r., wyniosło łącznie 20.681,9 tys. zł, tj. 60,8% (przyznane środki 34.039 tys. zł), w tym na: prace architektoniczne – 443,4 tys. zł (73,9% przyznanej kwoty 600 tys. zł), honorarium wykonawcy ekspozycji – 8,5 tys. zł (3,2% z 262 tys. zł), koszty obsługi projektu – 151 tys. zł (30,2% z 500 tys. zł), wynagrodzenie inwestora zastępczego – 31,4 tys. zł (26,6% z 118 tys. zł), budowa obiektu (w tym suchy wykop i generalny wykonawca) – 18.073,1 tys. zł (58,3% z 31.000 tys. zł), budowa ekspozycji – 1.770,3 tys. zł (134,1% z 1.320 tys. zł), eksponaty – 204,3 tys. zł (85,5% z 239 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 983-989, 1007)

Przyznana dotacja celowa na 2014 r. na realizację budowy Muzeum (umowa Nr 24/DF-V/PG/2014 z dnia 11.02.2014 r.) wynosiła 116.316 tys. zł, z czego wykorzystano 47.826,9 tys. zł, w tym na: prace architektoniczne – 156,2 tys. zł (67,9% z 230 tys. zł), koszty obsługi projektu – 128,5 tys. zł (42,8% z 300 tys. zł), wynagrodzenie inwestora zastępczego – 84,2 tys. zł (16,8% z 500 tys. zł), budowa obiektu – 46.231,9 tys. zł (43,2% z 106.937 tys. zł), budowa ekspozycji – 1.186,2 tys. zł (14,3% z 8.300 tys. zł), eksponaty – 39,8 tys. zł (81,2% z 49 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 1037-1041, 1045-1054)

Zgodnie z postanowieniami ww. umów MIIWŚ sporządzało i składało do MKiDN sprawozdania z wykorzystania przyznanej dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 913-929, 952-965, 1007-1018, 1045-1054, 1666-1674)

W badanym okresie wykonawcy prac nie kierowali roszczeń w zakresie wad technicznych projektu i związanej z tym konieczności wykonania robót dodatkowych. W trakcie realizacji inwestycji łącznie skierowano siedem roszczeń (na kwotę ogółem 11.555,48 tys. zł netto, z czego uznano 5.503,3 tys. zł), w tym sześć przez Wykonawcę suchego wykopu i jedno przez podwykonawców ww. firmy. Powyższe roszczenia (netto) dotyczyły:

- prac ziemnych uzupełniających na łączną kwotę 2.008,8 tys. zł, z czego uznano 950,0 tys. zł;
- rozwiązania kolizji studzienki kanalizacyjnej na łączną kwotę 125,7 tys. zł, wniosek odrzucono;
- dodatkowych wierceń mikropali na łączną kwotę 403,0 tys. zł wniosek odrzucono;
- wzrost kosztów betonu na łączną kwotę 494,42 tys. zł wniosek odrzucono (stanowi on część pozwu sądowego, wykonawcy suchego wykopu, który nie został jeszcze rozstrzygnięty);
- wzrost kosztów refundacji na łączną kwotę 2.095,2 tys. zł wniosek odrzucono;
- zmiany technologii kotwienia na łączną kwotę 5.261,1 tys. zł z czego uznano kwotę 4.553,3 tys. zł (podpisano aneks nr 3 do umowy);
- wynagrodzenia za zrealizowane roboty w kwocie 1.167,2 tys. zł wypłaconego firmie wykonującej suchy wykop skierowane przez podwykonawców tej firmy (obecnie trwa postępowanie sądowe w sprawie).

(dowód: akta kontroli str. 687, 1441)

Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że w przypadku przegrania procesu sądowego przeciwko podwykonawcom dochodzącym zapłaty wynagrodzenia, gdyby strona powodowa zdecydowała się na zażądanie zapłaty w pierwszej kolejności od Zamawiającego, MIIWŚ będzie przysługiwało roszczenie regresowe względem Wykonawcy suchego wykopu

o zwrot wypłaconego powodowi wynagrodzenia. Ponadto wskazał, że MIIWŚ dysponuje gwarancją należytego wykonania umowy opiewającą na kwotę 3.007,3 tys. zł złożoną przez Wykonawcę suchego wykopu i w przypadku, gdyby pojawiła się taka konieczność gwarancja ta zostanie uruchomiona w zakresie, w jakim pozwalają na to przepisy prawa.

(dowód: akta kontroli str. 1571-1572)

MIIWŚ wystąpiło do Sądu z pozwem z dnia 13.12.2013 r. przeciwko wykonawcy projektu ekspozycji stałej Muzeum z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.

Firma ta nie zarejestrowała się jako czynny podatnik VAT w Polsce, co w konsekwencji spowodowało zaległości podatkowe przez okres trzech lat. MIIWŚ zmuszone było, zgodnie z regulacjami prawa podatkowego, do pokrycia zaległych należności względem Skarbu Państwa. Wartość dochodzonej kwoty na dzień 7.05.2015 r. wynosiła 332,8 tys. zł i w całości dotyczyła wynagrodzenia wypłaconego ww. firmie w części odpowiadającej wartości podatku VAT.

(dowód: akta kontroli str. 1022-1026, 1573-1590)

Badanie 10 wybranych celowo dowodów księgowych na łączną kwotę 98.648,98 tys. zł, związanych z udzieleniem zamówień publicznych na budowę Muzeum, wykazało, że dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji kontrolowanej inwestycji udzielone ze środków budżetu państwa przeznaczone w całości na pokrycie kosztów, tj. w sposób zgodny z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa¹⁷. Środki dotacji celowych przeznaczone na realizację inwestycji budowlanych oraz innych zmian w obiektach budowlanych w rozumieniu art. 3 pkt 1 Prawa budowlanego¹⁸, wraz z usługami towarzyszącymi, w tym obsługą inwestorską.

(dowód: akta kontroli str. 1082-1288, 1496)

W toku realizacji inwestycji nastąpiła zmiana wartości kosztorysowej, tj. na dzień 01.08.2012 wartość inwestycji wzrosła o 14.696,1 tys. zł (wynosiła 373.128,1 tys. zł), na dzień 21.04.2015 r. wzrosła o 75.803,9 tys. zł (do kwoty 448.932 tys. zł) w związku z czym zostały zwiększone środki finansowe do kwoty 448.932,0 tys. zł (tj. o kwotę 90.500,0 tys. zł powyżej planowanego pierwotnie w 2011 r. poziomu). Zmiana wartości kosztorysowej, jak wskazał Zastępca Dyrektora MIIWŚ, związana była głównie z niedoszacowaniem inwestycji na etapie powstawania Programu Wieloletniego (weryfikacja kosztów mogła nastąpić dopiero po rozstrzygnięciu zasadniczych przetargów, tj.: na wykonawcę suchego wykopu i GW) jak również przedłużenia czasu na jej realizację (z uwagi m.in. na trudne warunki hydrogeologiczne występujące na miejscu budowy).

Zmiany kosztorysowe dotyczyły odpowiednio:

- prac projektowych z kwoty 13.420,0 tys. zł (uchwała z dnia 04.01.2011 r.) do kwoty 13.993,7 tys. zł na dzień 01.08.2012 r. Ostateczna planowana wartość na dzień 21.04.2015 r. określona została na kwotę 14.269,9 tys. zł;
- działań wstępnych (w tym m.in.: kosztów obsługi projektu, badań, nadzoru inwestorskiego) z kwoty 16.353,0 tys. zł do kwoty 7.158,2 tys. zł na dzień 01.08.2012 r. Ostateczna planowana wartość na dzień 21.04.2015 r. określona została na kwotę 8.511,2 tys. zł;
- budowy muzeum (w tym m.in.: budowy obiektu, ekspozycji i eksponatów) z kwoty 322.438,0 tys. zł do kwoty 348.902,2 tys. zł na dzień 01.08.2012 r. Ostateczna planowana wartość na dzień 21.04.2015 r. określona została na kwotę 411.602,9 tys. zł;
- działań końcowych (w tym m.in.: zagospodarowania terenu i wyposażenia budynku) z kwoty 6.221,0 tys. zł do kwoty 3.074,0 tys. zł na dzień 01.08.2012 r. Ostateczna planowana wartość na dzień 21.04.2015 r. określona została na kwotę 14.548,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1289-1313)

¹⁷ Dz.U. Nr 238, poz. 1579

¹⁸ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm.

W badanym okresie budowę siedziby stałej Muzeum realizowano na podstawie dwóch umów tj. umowy na wykonanie suchego wykopu¹⁹ oraz umowę z GW²⁰. Ww. umowy spełniały warunki określone w dziale IV ustawy o pzp.

(dowód: akta kontroli str. 457-518, 532-595)

Termin realizacji umowy z 31.07.2012 r. na wykonanie suchego wykopu pierwotnie założony na 7 miesięcy od daty przekazania placu budowy (tj: 7 dni od daty zawarcia umowy) ostatecznie - w drodze aneksów ustalono na 17.07.2014 r. Inwestor zabezpieczył w umowie (§ 20 i 21) swoje prawa poprzez m.in.:

- wniesienie przez wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10% wynagrodzenia ryczałtowego brutto (tj. 9.464,4 tys. zł) na czas realizacji przedmiotu umowy oraz okres gwarancji i rękojmi za wady;
- ustalenie kar umownych w tym za opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy oraz opóźnień w usunięciu wad i usterek stwierdzonych przy odbiorze końcowym a także w okresie gwarancji jakości i rękojmi za wady w wysokości 0,02% łącznej ryczałtowej wartości brutto umowy za każdy dzień opóźnienia.

W związku z opóźnieniem w realizacji przedmiotu umowy o 97 dni (stwierdzonym na podstawie protokołu odbioru końcowego) MIIWŚ naliczyło ww. wykonawcy kary umowne w wysokości 1.944,7 tys. zł, które na podstawie noty księgowej nr EDP//2014 z dnia 11.12.2014 r. pomniejszono płatność końcową dla ww. wykonawcy.

(dowód: akta kontroli str. 457-518, 1144-1166, 1497-1501)

Realizacja umowy z GW nie została jeszcze ukończona wg § 3 pkt. 3 ww. umowy termin realizacji określono na 21 miesięcy od daty protokolarnego przekazania placu budowy tj. od 24.10.2014 r. Nie nastąpiły zmiany terminu realizacji ww. umowy, jak również nie naliczono kar z tytułu nieterminowej jej realizacji. Interes inwestora został zabezpieczony w umowie (§ 22 i § 24) poprzez: m.in.:

- wniesienie przez wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w formie gwarancji ubezpieczeniowej, w wysokości 10% wynagrodzenia ryczałtowego brutto (tj. 24.992,7 tys. zł) na czas realizacji przedmiotu umowy oraz okres gwarancji i rękojmi za wady;
- ustalenie kar umownych, w tym za opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy oraz opóźnień w usunięciu wad i usterek stwierdzonych przy odbiorze końcowym, a także w okresie gwarancji jakości i rękojmi za wady w wysokości 0,01% łącznej ryczałtowej wartości brutto umowy za każdy dzień opóźnienia.

(dowód: akta kontroli str. 532-595)

Analiza dokumentów źródłowych za czerwiec 2015 r. dotyczących stanu zaawansowania budowy, w tym m.in. protokołów rzeczowo-finansowych, sprawozdań miesięcznych GW, oraz harmonogramu rzeczowo-finansowego wykazała, że stan zaawansowania robót (dla umowy z GW) wynosi 23,02%, a ich wartość netto od początku budowy wyniosła 46.769,1 tys. zł, co odpowiada zakładanemu stanowi w ww. harmonogramie na dany miesiąc. Zgodnie z § 3 pkt. 5 umowy z GW pierwszy kamień milowy, tj. wykonanie stropu na poziomie „0” budynku miało nastąpić w terminie 10 miesięcy licząc od daty protokolarnego przekazania terenu budowy, tj. do dnia 24.08.2015 r. Z protokołu wykonania z 25.08.2015 r., zapisów w dzienniku budowy oraz protokołu oględzin wynika, że GW wywiązał się ze swoich zobowiązań w ww. zakresie 3 dni przed terminem umownym tj. w dniu 21.08.2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1502-1543, 1562-1563, 1621-1624)

Ustalone
nieprawidłowości

MIWŚ w dniu 11.04.2014 r., zawierając umowę z GW na wykonanie robót budowlanych: budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, przebudowa nabrzeża Motławy oraz wszelkie czynności określone w SIWZ w pkt. 3.0, po uprzednim uzyskaniu zgody od MKiDN (w tym zapewnieniu zabezpieczenia różnicy między wartością kosztorysową a najniższą złożoną ofertą) zaciągnęło zobowiązanie w wysokości brutto 249.926,7 tys. zł, przekraczające o 25.855 tys. zł łączną kwotę wydatków określonych dla całego Programu

¹⁹ Umowa z dnia 31.07.2012 r. z firmą Soletanche Polska Sp. z o.o.

²⁰ Umowa z dnia 11 kwietnia 2014 r. zawarta z Konsorcjum Warbud S.A., Hochtief Polska S.A. oraz Hochtief Solutions AG

(358.432 tys. zł) – ustanowione uchwałą Nr 31/2011 Rady Ministrów (ze zm.), co naruszało art. 136 ust. 4 ustawy o finansach publicznych (na dzień 30.04.2014 r. zrealizowane przez MIIWŚ wydatki wynosiły 93.961,2 tys. zł, a zaciągnięte zobowiązania 290.325,8 tys. zł.) W wyniku tego zobowiązania finansowanie i realizację inwestycji przesunięto na 2016 r., tj. po terminie określonym uchwałą nr 174/2013 Rady Ministrów na 2015 r.

Zgodnie z art. 136 ust. 4 tej ustawy jednostki realizujące program wieloletni mogą zaciągać zobowiązania w celu sfinansowania w poszczególnych latach jego realizacji do wysokości łącznej kwoty wydatków określonych dla całego programu.

(dowód: akta kontroli str. 532-583, 675-677, 1042)

Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że w dniu podpisania umowy MIIWŚ posiadało zabezpieczenie finansowe (od jednostki nadzorującej) w postaci promesy MKiDN²¹ uprawniające do podpisania umowy z GW i kontynuowania inwestycji. Wskazał, że w piśmie z dnia 20.11.2013 r. do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego jednostka poinformowano o aktualnej sytuacji finansowej wskazując na potrzebę zabezpieczenia środków, m.in. na różnicę pomiędzy kwotą wskazaną w kosztorysie inwestorskim, a najniższą ofertą złożoną przez GW. Ponadto na spotkaniu w dniu 5.12.2013 r. w ww. sprawie z Ministrem Kultury, ten uznał, że unieważnienie przetargu i rozpisanie nowego nie gwarantuje otrzymania oferty niższej niż złożone a oznaczałoby przedłużenie realizacji inwestycji i pociągnęłoby za sobą dodatkowe koszty oraz mogłoby zagrozić konstrukcji i w konsekwencji doprowadzić do powstania katastrofy budowlanej, w związku z tym podjął decyzję o rozstrzygnięciu przetargu i podpisaniu umowy z GW.

(dowód: akta kontroli str. 690-692)

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że w myśl art. 136 ust. 2 ustawy o finansach publicznych podmiotem ustanawiającym programy wieloletnie jest Rada Ministrów, a zapisy art. 136 ust. 4 tej ustawy nie uzależniają działania od zapewnienia o zabezpieczeniu dodatkowych środków.

(dowód: akta kontroli str. 735 i 1042)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków finansowych, rozliczanie z wykonawcami inwestycji oraz rozliczenie otrzymanego dofinansowania, natomiast wskazuje, że MIIWŚ zaciągnęło zobowiązanie przekraczające łączną kwotę wydatków określonych dla całego Programu. Limit środków finansowych został zwiększony dopiero w dniu 21.04.2015 r.

3. Zgodność efektów rzeczowych z założeniami

Opis stanu
faktycznego

Przyjęte w Programie cele ogólne, główne i szczegółowe wraz z określonymi wskaźnikami (po uwzględnieniu zmian wprowadzonych uchwałą z 4.01.2011 r. i uchwałą 21 kwietnia 2015 r.) zakładały ich realizację w latach 2016 i 2017. Zmiany w Programie dotyczyły w szczególności celu szczegółowego w zakresie stworzenia nowoczesnej wystawy głównej zwiększając jego wartość docelową z 4.200 m² do 5.057 m² oraz efektów rzeczowych w zakresie powierzchni nowego obiektu infrastruktury kulturalnej i edukacyjnej zwiększając jego powierzchnię z 23.000 m² do 26.200 m².

(dowód: akta kontroli str. 22-117)

Zastępca Dyrektora MIIWŚ wskazał, że:

- zwiększenie powierzchni wystawy głównej o 857 m² wynika z konieczności skorelowania ze sobą projektu wykonawczego budynku i projektu wystawy. Polegało to na uwzględnieniu w planie wystawy monumentalnej szczeliny, będącej elementem projektu budynku, odtwarzającej przebieg istniejącej niegdyś dokładnie w tym miejscu historycznej ulicy. Ww. szczelina nie stanowi przy tym regularnej części wystawy głównej, pełni natomiast funkcję komunikacyjną w przypadku pożaru stanowić będzie drogę ewakuacyjną. Wprowadzenie jej do projektu wymogło zmiany ciągu narracyjnego i konieczności przeprojektowania szeregu sal wystawowych co zwiększyło ich powierzchnię. W rezultacie uwzględnionych zmian wynikających z projektu archeologicznego, w połączeniu z koniecznością realizacji przyjętego wcześniej

²¹ Pismo z dnia 27.01.2014 r. informujące o zabezpieczeniu kwoty 26.615 tys. zł, tj. różnicy pomiędzy wartością kosztorysową a najniższą złożoną ofertą, w budżecie MKiDN na 2016 r. z przeznaczeniem na budowę obiektu Muzeum.

programu merytorycznego wystawy doprowadziło do jej zwiększenia. Dzięki ww. zmianie udało się m.in. znaleźć odpowiednie pomieszczenia na unikalne kolekcje eksponatów, których pozyskania przez MIIWŚ nie dało się wcześniej przewidzieć;

- zwiększenie o 3.200 m² powierzchni budynku wynika przede wszystkim z konieczności dostosowania powierzchni do warunków bezpieczeństwa przeciwpożarowego a także zapewnienia maksymalnej stabilności konstrukcji obiektu w całości wybudowanego w głębokim wykopie oraz zapewnienia najwyższych standardów wentylacji pomieszczeń wystawowych z uwagi na spodziewaną znaczną ilość odwiedzających.

(dowód: akta kontroli str. 1550-1560)

W związku ze zmianami Programu cele w nich wskazane nie zostały jeszcze w całości przez Muzeum osiągnięte. Do dnia 30.06.2015 r. MIIWŚ zrealizowało odpowiednio:

- a) jeden z dwóch celów ogólnych²² dotyczący włączenia się Polski do międzynarodowej dyskusji o pamięci historycznej – łącznie 174 wdrożone projekty z 12 założonych;
- b) w zakresie celów szczegółowych zrealizowano odpowiednio:
 - tworzenie i pozyskiwanie od innych podmiotów wystaw czasowych – łącznie 13 wystaw z 1300 założonych;
 - gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów związanych z głównym przesłaniem Muzeum – łącznie 34.457 muzealiów z 4.000 założonych;
 - prowadzenie działalności edukacyjnej o charakterze krajowym oraz międzynarodowym, samodzielnie i przy współpracy z innymi podmiotami – łącznie 113 przedsięwzięć z 20 założonych;
 - inicjowanie i koordynacja projektów naukowych oraz projektów dokumentacyjnych, a także projektów wiążących się z popularyzacją wiedzy i utrwalaniem pamięci o II wojnie światowej łącznie 11 przedsięwzięć (w tym 8 kontynuowanych z poprzednich lat) z 12 założonych;
 - prowadzenie biblioteki, gromadzącej światową literaturę historyczną dotyczącą II wojny światowej – łącznie 11.528 woluminów (14.782 jednostek inwentarzowych) z 5.000 założonych;
 - opracowywanie, publikowanie i rozpowszechnianie wydawnictw z zakresu statutowej działalności Muzeum – łącznie 31 publikacji z 10 założonych.

(dowód: akta kontroli str. 22-117, 1550-1560)

Muzeum nie osiągnęło wartości docelowych w zakresie efektów rzeczowych wskazanych w WPR²³ z uwagi na nie zakończony proces budowy. Zastępca Dyrektora Muzeum wskazał, że zgodnie z wykazem procentowego zaawansowania rzeczowo-finansowego robót za lipiec 2015 r. zrealizowano 25,82 % płatności dla GW, a całościowe zaawansowanie robót GW szacuje się na blisko 40%. Prace związane z suchym wykopem zakończone zostały w 99.9 %. Aktualnie budynek osiągnął poziom gruntu (wylana została płyta betonowa stanowiąca posadzkę parteru budynku na poziomie „0”). Część ścian wieży (konstrukcji naziemnej) podciągnięta jest powyżej poziomu „0” budynku a w części podziemnej trwają prace hydrauliczne, wentylacyjne, elektryczne i częściowo wykończeniowe. W części -14 usytuowane zostały wielkogabarytowe eksponaty (które należało umieścić jeszcze przed zakończeniem prac związanych z wylaniem stropu). Zaawansowanie prac odpowiada wykazanym w protokołach rzeczowo-finansowych.

(dowód: akta kontroli str. 1550-1560, 1562-1563)

Z uwagi na niezakończenia prac związanych z budową Muzeum, protokół odbioru końcowego sporządzony został jedynie dla wykonania suchego wykopu. W czynnościach odbiorowych oprócz przedstawicieli wykonawcy i inwestora zastępczego uczestniczył Zastępca Dyrektora MIIWŚ oraz dwóch pracowników z działu inwestycyjnego. Ww. protokół (w załączniku nr 4) zawierał wykaz usterek oraz wyznaczone terminy ich usunięcia. Łącznie wskazano 24 usterki w tym m.in. w zakresie:

²² Nie zrealizowano celu w zakresie zwiększenia atrakcyjności i prestiżu Polski poprzez budowę nowoczesnej instytucji muzealnej z uwagi na niezakończenie budowy Muzeum.

²³ Tj. powierzchnia nowego obiektu infrastruktury kulturalnej i edukacyjnej do 23.000 m² (zmieniony uchwałą Rady ministrów nr 53/2015 z dnia 21 kwietnia 2015 r. zwiększając wskaźnik do 26.200 m²) oraz Powierzchnia terenu przynależnego do Muzeum, będącego integralną częścią założenia przestrzennego określono na 17.095m²

- kotw gruntowych w szczególności uszczelnienia dużych z nich wycieków, odcinania i uszczelnienia oraz skrócenia cięgien kotew w miejscach kolizji ze stropami;
- mikropali m.in. ustawienia górnej rzędnej mikropali na rzędnej projektowej;
- zbrojenia wykotwień w tym m.in. odgięcia zbrojenia z wykotwień ściany szczelinowej i wklejenia brakującego zbrojenia;
- zamka połączeniowego płyta/ściana szczelinowa m.in. oczyszczenia zamka w poziomie płyty fundamentальной z luźnych materiałów i uszczelnienia przecieków;
- uszczelnienia styków pomiędzy sekcjami ściany szczelinowej;
- skucia nadlewk betonowych oraz docelowym uszczelnieniu ścian szczelinowych;
- prac porządkowych.

Protokoły odbiorów częściowych zarówno dotyczących suchego wykopu jak i prac wykonywanych przez GW nie zawierają wykazów usterek.

(dowód: akta kontroli str. 713-734, 1144-1166, 1544)

Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora, do czasu dokonania zapłaty, wykonawca usunął usterki wskazane w ww. protokole za wyjątkiem prac wymagających odpowiedniego zaawansowania robót realizowanych przez GW (w tym m.in. wykonania stropu na poziomie 0.00 budynku). Są to prace, które nie mogły być zakwalifikowane jako usterki, lecz jako roboty, które z racji swej istoty i technologii wymagały koordynacji z pracami GW, a prowadzone mogły być w momencie odpowiedniego zaawansowania przez niego prac. Do dnia 31.08.2015 r. nie powstał jeszcze dokument ostatecznie określający daty usunięcia usterek, ponieważ część z nich nadal jest usuwana bądź ze względów technicznych realizacja tych prac wymagała koordynacji z GW, a dokument ten zostanie sporządzony po ich zakończeniu.

(dowód: akta kontroli str. 712, 1545-1549)

Koszty utrzymania siedziby tymczasowej Muzeum (związane z jego funkcjonowaniem) w okresie od 2008 do 04.08.2015 r. wyniosły łącznie 4.077,6 tys. zł i w całości pokrywane były z dotacji podmiotowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dotyczyły one m.in.:

- wynajmu pomieszczeń biurowych – łącznie 3.578,6 tys. zł;
- kosztów ogólnych pomieszczeń biurowych (m.in. energia, śmieci, woda, ogrzewanie) – łącznie 413,1 tys. zł;
- wynajem pomieszczeń magazynowych – łącznie 8,8 tys. zł;
- przechowywanie Fiata Balilla – łącznie 14,0 tys. zł;
- wynajmu pomieszczeń wystawienniczych na cele wystaw czasowych – łącznie 63,1 tys. zł.

MIIWŚ nie ponosiło żadnych kosztów utrzymania związanych z nowo budowaną siedzibą. Zastępca Dyrektora wskazał, że MIIWŚ do tej pory nie oceniło całłościowych kosztów utrzymania budynku po jego otwarciu, a aktualnie jest na etapie gromadzenia danych, które posłużą do przygotowania specyfikacji zamówienia opracowania zliczającego kompleksowe koszty funkcjonowania budynku. Do tej pory udało się oszacować koszty roczne m.in. w zakresie utrzymania zatrudnionej kadry, kosztów energii, branży IT, ciepła, wody i sprzątnięcia (budynku i placu przez firmę zewnętrzną), które opiewają na sumę 4.059,0 tys. zł rocznie brutto.

(dowód: akta kontroli str. 1310-1312, 1561)

Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. w zbiorach MIIWŚ znajduje się 34.457 obiektów, z czego 98,8% zbiorów nie jest udostępnianych. Kierownik działu wystawienniczego wskazał, że obecnie zbiory (w łącznej liczbie 416) udostępnione są zwiedzającym na dwóch wystawach czasowych tj. w Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni (272 obiekty) oraz Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku (144). W okresie objętym kontrolą ekspozycje prezentowane były na czterech wystawach czasowych, dla których łączna frekwencja wyniosła 307,3 tys. osób.

(dowód: akta kontroli str. 1564-1565)

Muzealia nieekspozowane, przechowywane są w budynku tymczasowej siedziby Muzeum, natomiast wielkogabarytowe w wynajętych halach dzierżawionych od Muzeum Stutthof w Sztutowie. Odpowiednio:

- eksponaty małogabarytowe przechowywane są w wydzielonej części kondygnacji, a pokoje, w których się znajdują posiadają zabezpieczenia przeciwwłamaniowe (systemem sygnalizacji napadu i włamania wraz z zaimplementowanym systemem sygnalizacji pożaru i zalania), a korytarz i drzwi wejściowe do pokoi objęte są monitoringiem kamer CCTV. W każdym z pomieszczeń zainstalowane są rolety, klimatyzacja, oraz elektroniczny system pomiaru wilgotności i temperatury. Eksponaty składowane są na regałach metalowych lub w specjalistycznych szafach posiadających otwory wentylacyjne umożliwiające swobodny przepływ powietrza. Ponadto muzealia szczególnie cenne oraz wymagające objęcia ich szczególnych dozorem (np. broń) składowane są w pokojach z drzwiami przeciwwłamaniowymi i podwójnymi kratami w oknach (z zewnątrz i wewnątrz).
- eksponaty wielkogabarytowe przechowywane są w jednej z dwóch hal wynajmowanych od muzeum Stutthof w Sztutowie. Hale są ogrzewane i posiadają system sygnalizacji pożaru. Drzwi do hal oprócz zamków zabezpieczone są plombami referencyjnymi i znajdują się na ogrodzonym terenie MIIWŚ objętym stałym nadzorem pracowników ochrony. Są to eksponaty, które nie wymagają szczególnych warunków przechowywania i w większości jak wyjaśnił kierownik Działu Wystawienniczego czekają na renowację konserwatorską.

(dowód: akta kontroli str. 1566-1570)

W działalności MIIWŚ w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Dotychczasowe rezultaty prowadzonej inwestycji są zgodne z założeniami Programu, zmienionego uchwałami Rady Ministrów, a prowadzone przez MIIWŚ działania sprzyjają uzyskaniu założonych efektów rzeczowych.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora jednostki organizacyjnej Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag dotyczących przekroczenia kwoty wydatków określonych dla Programu oraz niezawiadomienia Prezesa UZP o wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 23 września 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

P.O. WICEDYREKTORA DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
W.z. *Jawilid*
.....
Teresa Sawicka
Podpis